

Іван Урманець

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальність 061 Журналістика,

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

ORCID: 0009-0004-5442-1350

Науковий керівник – Олеся Мединська

кандидат філологічних наук, доцент,

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

ORCID: 0000-0002-3769-163X

**ОБРАЗ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ В
ЛОКАЛЬНОМУ ОНЛАЙН-МЕДІА «ШОСТКАNEWSCITY»**

Повномасштабне вторгнення РФ в Україну докорінно змінило інформаційний простір, спричинивши переорієнтацію медіафокусу на питання війни, національної безпеки, героїзації військових ЗСУ та збереження ідентичності в умовах воєнного протистояння. Однією з ключових фігур сучасного медійного дискурсу є український військовослужбовець – символ спротиву, незламності й героїзму. У цьому контексті важливо проаналізувати особливості репрезентації військовослужбовців у локальному онлайн-медіа «ШосткаNewsCity».

Імідж українських військовослужбовців досліджували такі науковці, як В. Алещенко, І. Абакіна, Н. Крапівна, О. Кирилюк, Г. Почепцов, А. Шумейко, Л. Підкамінна, О. Хижняк. В. Алещенко наголошує, що «...формування позитивного іміджу війська та військовослужбовців у суспільстві є комплексним завданням, яке потребує скоординованих зусиль державних інститутів, також військових структур та медіа» [2]. І. Абакіна та Н. Крапівна зазначають, що імідж українських військових у медійному просторі є важливим чинником, що впливає на психологічний стан громадян. Правильне відображення образу військовослужбовців піднімає національний дух, сприяє патріотизму [1]. О. Кирилюк приділяє увагу формуванню мовного інструментарію для створення позитивного образу «захисника» [3]. Однак образ військовослужбовця ЗСУ у локальних медіа є недостатньо вивченим у теорії та практиці журналістикознавства.

Мета наукової розвідки – проаналізувати особливості репрезентації образу українського військовослужбовця в онлайн-медіа «ШосткаNewsCity».

Для аналізу ми обрали сумське онлайн-видання «ШосткаNewsCity».

На основі проаналізованих публікацій можемо виокремити основні риси українського військовослужбовця:

Воїн – професіонал своєї справи: «58 бригада на лінії фронту “повністю ліквідувала” групу бійців приватної військової кампанії Вагнера», 20.07.2022; «Боець з позивним “Шостка” при обороні Донеччини декілька разів був на “волосину” від смерті», 06.09.2022; «На Сумщину намагалась зайти ворожа ДРГ», 07.03.2024; «Скільки разів сили оборони відбили ворожих ДРГ на Сумщині. Останні данні», 03.04.2024; «Із досвідом і мудрістю: шлях воїна “Вегаса”», 03.12.2024; «Шосткинка поєднала обов’язки захисниці з волонтерською діяльністю», 05.12.2024; «Дрони змусили здатися: на Сумщині прикордонники взяли в полон окупанта за допомогою БпЛА, 23.01.2025; «На прикордонні Сумщини затримали агента російської воєнної розвідки», 25.03.2025. У матеріалах актуалізується професіоналізм військових, злагодженість дій в умовах воєнних викликів та різних атак зі сторони ворога.

Герой, який готовий віддати життя за свою країну: «З 2018 року боронив Україну шосткинець, якого сьогодні місто провело в останню путь», 05.01.2025; «Шосткинська громада попрощалась зі стрільцем десантно-штурмового батальйону», 12.01.2025; «Загинув у вересні, а лише в лютому рідні змогли попрощатися з Героєм», 10.02.2025; «Назавжди 45. Шосткинська громада попрощалась із земляком», 12.02.2025; «Вічна пам’ять Герою: Дмитро Петренко, який загинув на Донеччині, посмертно отримав звання лейтенанта», 12.03.2025; «На Покровському напрямку загинув старший технік зенітної батареї, родом із Воронежа», 14.03.2025. У цих матеріалах висвітлюється саможертвність військовослужбовців, які полягли за волю своєї батьківщини.

Незламний борець за ідею та цінності: «Старший оператор ТРК “Акцент” Олександр Радченко отримав подяку від Прем’єр-Міністра», 16.02.2024; «Троє захисників із Шостки нагороджені орденами і відзнаками посмертно», 08.01.2025; «Шосткинські волонтери побували на могилі Романа Бабича, який два роки тому загинув у Бахмуті», 26.01.2025; «П’ять шосткинців нагороджені орденом “За мужність” III ступеня (посмертно)», 03.03.2025; «Захисника з Шосткищини нагородили “Золотим Хрестом” від головнокомандувача ЗСУ», 13.03.2025; «Троє шосткинських захисників були удостоєні ордену “За мужність III ступеня” посмертно», 11.04.2025; «У Шостці відкрито меморіальну дошку боксеру та захиснику Максиму Галінічеву», 14.04.2025; «До 40-річчя залишалися лічені дні: у Страсну п’ятницю Шостка попрощалася з полеглим захисником», 18.04.2025; «“Набат” навіки в строю: Шостка провела в останню путь Олександра Каганцова», 28.04.2025. До цієї групи відносимо матеріали, які описують звиятиги

військовослужбовців, їх героїчні подвиги задля збереження суверенітету України.

Приклад етичних та моральних засад: «Повернувся з Ізраїлю захищати Україну: історія шосткинця з тату Кобзаря на серці», 22.09.2022; «До Шостки на щиті повернувся захисник Третьої штурмової бригади», 11.01.2025; «Назавжди в строю. Шосткинська громада провела в останню путь нацгвардійця», 30.01.2025; «Шосткинська громада у глибокій скорботі. Знову втрата, знову біль. Назавжди 27...», 05.02.2025; «Загинув на Покровському напрямку: Шосткинщина попрощалася зі своїм Героєм», 28.03.2025; «У Шостці провели в останню путь майстра-сержанта Ігоря Лакозу», 30.03.2025. Ці матеріали присвячені не лише вшануванню пам'яті загиблих за незалежність України, а й висвітленню особистих історій героїв, їхніх моральних принципів та життєвих переконань.

Отже, локальне онлайн-медіа «ШосткаNewsCity» конструює багатовимірний образ військовослужбовця ЗСУ, наповнюючи його новими смислами, ідеалами та моральними координатами. У журналістських матеріалах вони постають взірцем професійного війська та водночас уособленням людських чеснот. За матеріалами дослідження можемо виокремити характерні риси українського військовослужбовця: мужність, щирість, моральність, професіоналізм, жертівність, незламність, рішучість, людяність, любов до своєї батьківщини.

Список використаної літератури та джерел

1. Абакіна І., Крапівіна Н. Сучасний імідж українських військових в умовах війни. *Вісник Національного університету оборони України*. 2023. №76 (6). С 5–10. URL: <http://visnyk.nuou.org.ua/issue/view/17243/10019> (дата звернення: 12.05.2025).
2. Алещенко В. Психологічні напрями забезпечення позитивного іміджу війська у суспільстві. *Психологічний журнал*. 2024. № 12. С. 87–93. URL: <https://doi.org/10.31499/2617-2100.12.2024.306790> (дата звернення: 12.05.2025).
3. Кирилюк О. Формування образу захисника в умовах інформаційної війни: лінгвокогнітивний аспект. *Львівський філологічний часопис*. 2020. № 8. С. 90–96. URL: <https://journal.ldubgd.edu.ua/index.php/philology/article/view/1979/1895> (дата звернення: 12.05.2025).
4. ШосткаNewsCity. URL: <https://shostkanews.city/>.